Downloaded via the EU tax law app / web

KONKLU?JONIJIET TAL-AVUKAT ?ENERALI

CRUZ VILLALÓN

ippre?entati fit-12 ta’ Di?embru 2013 (1)

Kaw?a C?464/12

ATP Pension Service A/S

vs

Skatteministeriet

[talba g?al de?i?joni preliminari mressqa mill-Østre Landsret (id-Danimarka)]

“Taxxa fuq il-valur mi?jud — Artikolu 13B(d)(6) tad-Direttiva tal-Kunsill 77/388/KEE — E?enzjoni tal-amministrazzjoni tal-fondi spe?jali ta’ investiment — Kun?ett ta’ ‘fondi spe?jali ta’ investiment kif definiti mill-Istati Membri’ — Skemi ta’ rtirar okkupazzjonali — Skemi ta’ rtirar ta’ kontribuzzjoni ddefinita”

1. L-e?enzjoni mill-VAT g?all-amministrazzjoni ta’ fondi spe?jali ta’ investiment fl-Artikolu 13B(d)(6) tas-Sitt Direttiva (2) ?iet analizzata mill-Qorti tal-?ustizzja ripetutament (3). Il-ka? ine?ami joffri lill-Qorti tal-?ustizzja l-opportunità li tirfina l-?urisprudenza tag?ha fir-rigward tal-kun?ett “fondi spe?jali ta’ investiment”, b’mod partikolari fil-kuntest tal-fondi ta’ pensjoni okkupazzjonali. Il-ka? iqajjem ?erti domandi dwar x’inhu l-“amministrazzjoni” ta’ fondi spe?jali ta’ investiment u dwar l-e?enzjoni mit-taxxa g?al tran?azzjonijiet li jikkon?ernaw depo?iti u kontijiet kurrenti, pagamenti u trasferimenti fl-Artikolu 13B(d)(3) tas-Sitt Direttiva.

2. Dawn id-domandi ?ew mag?mula fil-kuntest ta’ kwistjoni bejn ATP PensionService A/S (iktar ’il quddiem “ATP”) u l-Ministeru tat-taxxa Dani? (iktar ’il quddiem l-“iSkatteministeriet’) dwar kif g?andhom ji?u ttrattati s-servizzi ta’ ATP mil-lat tat-taxxa fuq il-valur mi?jud (iktar ’il quddiem il-“VAT”). ATP tipprovdi servizzi lill-fondi ta’ pensjoni okkupazzjonali.

I – **Il-kuntest ?uridiku**

A – *Id-dritt tal-Unjoni Ewropea*

3. Skont l-Artikolu 2 tas-Sitt Direttiva, il-provvista ta’ servizzi mag?mula bi ?las fit-territorju tal-pajji? minn persuna taxxabbli li ta?ixxi b?ala tali, hija su??etta g?all-VAT.

4. L-Artikolu 13 tas-Sitt Direttiva jinkludi diversi e?enzjonijiet mill-VAT. Tnejn minn dawn huma rilevanti g?all-ka? ine?ami, ji?ifieri l-Artikolu 13B(d)(3) u (6). Dawn jipprovdu kif ?ej:

“Ming?ajr pre?udizzju g?al disposizzjonijet o?ra tal-Komunità, l-Istati Membri g?andhom je?entaw li ?ej ta?t il-kondizzjonijiet li huma g?andhom jistabilixxu g?all-iskopijiet biex jassiguraw l-applikazzjoni korretta u ?ara ta’ l-e?enzjonijet u tal-prevenzjoni ta’ kwalunkwe e?enzjoni possibbli, evitar u abbu?: […]

(d) it-transazzjonijet li ?ejjin:

3. transazzjonijet, inklu? negozjar, li jikkon?erna d-depo?itu u l-kontijiet kurrenti, pagamenti, trasferimenti, debiti, ?ekkijiet u strumenti o?rajn negozzjabbli, imma esklu?i l-kollezzjoni tad-debitu u l-fattorar; […]

6. mani??jar ta’ fondi spe?jali ta’ investiment kif definiti mill-Istati Membri”.

5. Fid-dawl tad-data tal-fatti tal-ka? ine?ami, g?andha tapplika s-Sitt Direttiva. Madankollu, g?andu jing?ad li d-dispo?izzjonijiet i??itati ?ew irriprodotti ming?ajr tibdil li huwa ta’ rilevanza g?all-pro?eduri pre?enti fl-Artikoli 2(1)(?), 135(1)(d) u (g) tad-Direttiva tal-Kunsill 2006/112/KE (4).

B – *Id-dritt nazzjonali*

6. Id-dispo?izzjonijiet tad-dritt tal-Unjoni msemmija ?ew implementati bl-Artikolu 13(1)(11)(c) u (f) tal-Li?i fuq il-VAT Dani?a (iktar ’il quddiem il-“momsloven”). L-Artikolu rilevanti jipprovdi li:

“Il-merkanzija u s-servizzi segwenti g?andhom ikunu e?enti mill-VAT:

[…]

11. L-attivitajiet finanzjarji segwenti:

[…]

(c) tran?azzjonijiet, inklu? negozjar, li jikkon?ernaw depo?iti, kontijiet kurrenti, pagamenti, trasferimenti, debiti, ?ekkijiet u strumenti o?rajn negozzjabbli, imma esklu? l-irkupru tad-debiti;

[…]

(f) l- amministrazzjoni ta’ fondi spe?jali ta’ investiment”.

7. Kif innotat il-qorti tar-rinviju, ?afna minn dawn il-kun?etti ?ew interpretati f’linji gwida amministrattivi (iktar ’il quddiem il-“juridiske vejledning”) (5).

II – **Il-fatti u l-pro?eduri prin?ipali**

8. ATP tipprovdi servizzi lill-fondi ta’ pensjoni. L-iktar klijent importanti tag?ha, PensionDanmark, huwa fond ta’ pensjoni okkupazzjonali li jamministra skemi ta’ rtirar ta?t ftehimiet kollettivi u ftehimiet ta’ impri?i.

9. L-iskemi ta’ rtirar okkupazzjonali huma element essenzjali tas-sistema ta’ pensjoni Dani?a. Dik is-sistema tistrie? fuq tliet pilastri: skema ta’ rtirar pubblika ffinanzjata mit-taxxa, skema ta’ rtirar okkupazzjonali u fondi ta’ pensjoni personali (6).

10. L-iskemi ta’ rtirar okkupazzjonali Dani?i, li, min?abba l-attivitajiet ta’ ATP, huma ?entrali f’din il-kaw?a, ?eneralment huma skemi ta’ “kontribuzzjonijiet iddefiniti” li ji?u pprovduti f’kuntest okkupazzjonali. Min i?addem i?allas kontribuzzjoni ddefinita lill-istituzzjoni li tipprovdi l-iskema ta’ rtirar (normalment fond ta’ pensjoni) g?al kull wie?ed mill-impjegati tieg?u (7), li jistg?u jag?tu

kontribuzzjonijiet addizzjonali volontarji (8). Il-kontribuzzjonijiet f'dawn l-iskemi jistg?u jitnaqqsu mit-taxxa ta?t il-li?i tat-taxxa Dani?a, u dan sa ?ertu limiti. Il-pensjoni li tit?allas fl-a??ar tiddependi fuq l-ammont ta' flus li jit?allsu fl-iskema u s-su??ess tal-investiment mag?mul mill-fond ta' pensjoni (wara t-tnaqqis tal-ispejje?). Normalment din tit?allas fi tliet tipi ta' ?lasijiet (taxxabbli) mag?quda flimkien, u dan malli l-benefi?jarju jsir eli?ibbli g?all-?las: renta vitalizja, ?lasijiet bin-nifs fuq ?ertu perijodu ta' ?mien u l-?las ta' somma f'daqqa. Id-dettalji ta' skema ta' rtirar okkupazzjonali ji?u stabbiliti bi ftehim kollettiv bejn l-organizzazzjonijiet ta' min i?addem u s-sindakati li jirrappre?entaw lill-min i?addem u lill-impjegati individwalment (9).

11. Filwaqt li l-ATP ma hijiex involuta fl-investiment tal-kontribuzzjonijiet (dan ix-xog?ol isir mill-fondi ta' pensjoni stess) hija tipprovdi tliet tipi ta' servizzi lill-fondi ta' pensjoni. L-ewwel nett, ATP tipprovdi servizzi relatati mal-manutenzjoni u l-i?vilupp tas-sistema, ji?ifieri l-i?vilupp u l-manutenzjoni tal-pjattaforma li fiha ji?u pprovduti s-servizzi tal-ATP. It-tieni nett, ATP tag?mel xog?ol amministrattiv, b?alma huwa li tipprovdi l-informazzjoni u l-pariri kemm lil min i?addem u kif ukoll lill-impjegati fir-rigward tal-iskemi ta' rtirar. It-tielet nett, ATP tipprovdi servizzi fir-rigward tal-?lasijiet fl-iskemi ta' rtirar u fir-rigward tal-infiq mill-istess skemi.

12. B'mod issemplifikat, dawn l-a??ar servizzi jistg?u ji?u deskritti kif ?ej. Il-prin?ipal, perjodikament, i?allas il-kontribuzzjonijiet li jkunu dovuti lill-iskema ta' pensjoni okkupazzjonali g?all-impjegati tieg?u kollha b'mod kollettiv b'mod globali fil-kont bankarju tal-fond ta' pensjoni. ATP tifta? kontijiet individwali (10) g?all-klijenti ta' pensjoni individwali abba?i tal-informazzjoni li hija tir?ievi mill-prin?ipal. Hija tqassam is-somma globali li j?allas il-prin?ipal fost dawk il-kontijiet skont id-dispo?izzjonijiet tal-ftehim kollettiv jew il-ftehim tal-impri?a. L-imsie?eb jista' jkollu a??ess g?all-kont, li ji?i a??ornat regolarment mill-ATP permezz tal-internet. Malli jkunu dovuti l-?lasijiet, l-ATP tibda ti?bed l-ammonti billi tag?ti istruzzjonijiet lill-istituzzjoni finanzjarja biex t?allas l-ammont dovut lill-imsie?eb.

13. Sat-30 ta' ?unju 2002, ATP kienet ti??ar?ja l-VAT fuq is-servizzi tag?ha. Fid-dawl tas-sentenza SDC (11), madankollu, ATP biddlet fehemtha u argumentat li s-servizzi tag?ha li jirrigwardaw il-?lasijiet fl-iskemi ta' pensjoni u l-infiq mill-istess skemi g?andhom ikunu e?enti mill-VAT ta?t l-Artikolu 13B(d)(3) tas-Sitt Direttiva. Hija informat lill-awtorità tat-taxxa Dani?a (iktar 'il quddiem l-"iSKAT") b'din l-interpretazzjoni fis-26 ta' ?unju 2002. L-iSKAT idde?idiet li s-servizzi ta' ATP inkonnessjoni mal-?lasijiet ta' pensjoni kienu fil-fatt e?enti mit-taxxa, i?da dde?idiet kontra l-applikazzjoni tal-e?enzjoni fir-rigward tal-parti l-kbira tas-servizzi li huma relatati mal-?lasijiet li jsiru fl-iskemi, ji?ifieri: ir-re?istrazzjoni tal-prin?ipal li g?andu j?allas il-kontribuzzjonijiet ta' pensjoni, il-ftu? ta' kontijiet individwali, il-provvista ta' fa?ilitajiet biex ji?u ppro?essati l-?lasijiet ming?and min i?addem sabiex il-kontribuzzjonijiet kollha jistg?u jit?allsu fil-kont tal-fond ta' pensjoni bl-u?u ta' servizz onlajn jew karta ta' ?las, ir?evuta u re?istrazzjoni ta' rapport ming?and min i?addem fuq l-allokazzjoni tal-ammont totali lill-impjegati individwali, i?-?ieda tal-kontribuzzjonijiet fil-kontijiet individwali u l-a??ornament tal-kontijiet, ir-re?istrazzjoni ta' ?lasijiet li ma jsirux, l-g?oti ta' informazzjoni lill-imsie?ba fil-fond fuq kontribuzzjonijiet li jit?allsu u l-kunsinna ta' rendikont tal-kont. Id-de?i?joni ?iet ikkonfermata mill-og?la awtorità tat-taxxa amministrattiva Dani?a, it-Tribunal tat-taxxa nazzjonali (Landsskatteretten) b'digriet tat-13 ta' Mejju 2009.

14. ATP ikkontestat id-de?i?joni quddiem il-Qorti ta’ Hillerød (Retten i Hillerød), li min-na?a tag?ha rrinvijat il-kaw?a quddiem il-Qorti Re?jonali tal-Lvant (Østre Landsret) b?ala li hija ta’ importanza ?enerali. ATP argumentat li s-servizzi li kienu kkunsidrati b?ala li huma su??etti g?all-VAT huma e?enti min?abba li jikkostitwixxu “amministrazzjoni ta’ fondi spe?jali ta’ investiment” ta?t l-Artikolu 13(1)(11)(f) tal-momslov, li jimplementa l-Artikolu 13B(d)(6) tas-Sitt Direttiva u/jew b?ala “tran?azzjon[i] […] li [t]ikkon?erna d-depo?itu u l-kontijiet kurrenti, pagamenti, trasferimenti […]” ta?t l-Arikolu 13(1)(11)(c) tal-momslov, li jimplementa l-Artikolu 13B(d)(3) tas-Sitt Direttiva. L-iSkatteministeriet jikkontesta l-argument li s-servizzi ta’ ATP huma e?enti mill-VAT.

III – **Id-domandi preliminari u l-pro?edura quddiem il-Qorti tal-?ustizzja**

15. Wara konsultazzjonijiet mal-partijiet u wara deliberazzjoni l-Østre Landsret idde?idiet, permezz ta’ digriet tat-8 ta’ Ottubru 2012, biex tag?mel is-segwenti domandi lill-Qorti tal-?ustizzja tal-Unjoni Ewropea skont l-Artikolu 267 TFUE:

“1. L-Artikolu 13B(d)(6) tas-Sitt Direttiva tal-Kunsill 77/388/KE, tas-17 ta’ Mejju 1997, fuq l-armonizzazzjoni tal-li?ijiet tal-Istati Membri dwar taxxi fuq id-d?ul mill-bejg? - Sistema komuni ta’ taxxa fuq il-valur mi?jud: ba?i uniformi ta’ stima g?andu ji?i interpretat fis-sens li l-fondi ta’ pensjoni b?al dawk inkwistjoni fil-kaw?a prin?ipali li g?andhom il-karatteristi?i segwenti jaqg?u ta?t il-kun?ett ta’ “fondi spe?jali ta’ investiment kif definiti mill-Istati Membri” meta l-Istat Membru jqis b?ala fondi spe?jali ta’ investiment il-korpi msemmija fil-punt 2 tad-de?i?joni tar-rinviju:

(a) il-qlig? ri?evut mill-impjegat (l-imsie?eb) jiddependi mill-qlig? mill-investimenti mwettqa mill-fond ta’ pensjoni;

(b) il-persuna li timpjega ma hijiex obbligata t?allas kontribuzzjonijiet finanzjarji addizzjonali sabiex l-imsie?eb ji?i ggarantit qlig? iddeterminat;

(c) il-fond ta’ pensjoni jinvesti t-tfaddil b’mod kollettiv skont il-prin?ipju tat-tqassim tar-riskji;

(d) il-parti l-kbira tal-kontribuzzjonijiet finanzjarji m?allsa lill-fond ta’ pensjoni tirri?ulta minn ftehim kollettivi bejn l-organizzazzjonijiet tal-persuni li jimpjegaw u s-sindakati (imsie?ba so?jali) li jirrappre?entaw lill-impjegati differenti u lill-persuni li jimpjegaw u mhux minn ftehim konklu?i fuq il-ba?i individwali mal-impjegati;

(e) l-impjegat jista’ jidde?iedi fuq ba?i individwali li j?allas kontribuzzjonijiet finanzjarji addizzjonali lill-fond ta’ pensjoni;

(f) il-?addiema li ja?dmu g?al rashom, il-persuni li jimpjegaw u l-membri tat-tmexxija jistg?u jag??lu li j?allsu kontribuzzjonijiet lill-fond ta’ pensjoni;

(g) parti ddefinita minn qabel tat-tfaddil g?all-pensjoni tal-impjegati li hija s-su??ett tal-ftehim kollettiv hija u?ata biex jinxtara vitalizju,

(h) l-ispejje? tal-fond ta’ pensjoni jit?allsu mill-imsie?ba tieg?u;

(i) il-kontribuzzjonijiet finanzjarji lill-fond ta’ pensjoni huma e?enti, sa ?erti limiti abba?i tal-valur, skont il-le?i?lazzjoni nazzjonali dwar it-taxxa fuq id-d?ul;

(j) il-kontribuzzjonijiet finanzjarji lil pjan ta’ tfaddil g?all-pensjoni individwali, b’mod partikolari dak miftu? ma’ stabbiliment finanzjarju, li l-fondi tieg?u jistg?u ji?u investiti f’fondi spe?jali ta’ investiment, huma e?enti skont il-le?i?lazzjoni nazzjonali dwar it-taxxa fuq id-d?ul bl-istess mod b?al f’(i);

(k) id-dritt g?all-e?enzjoni tal-kontribuzzjonijiet finanzjarji msemmija f’(i) jikkorrispondi g?at-tassazzjoni tal-pagamenti lill-imsie?ba;

(l) it-tfaddil g?andu b?ala regola ?enerali jing?ata lura wara li tintla?aq l-età tal-pensjoni?

2. Fil-ka? ta’ risposta affermattiva g?all-ewwel domanda, l-Artikolu 13B(d)(6) tas-Sitt Direttiva g?andu ji?i interpretat fis-sens li l-kun?ett ta’ “mani??jar” ikopri provvista ta’ servizzi b?al dik inkwistjoni fil-kaw?a prin?ipali (ara l-punt 1.2 tad-de?i?joni tar-rinviju)?

3. Provvista ta’ servizzi b?al dik inkwistjoni fil-kaw?a prin?ipali li tirrigwarda kontribuzzjonijiet lil fond ta’ pensjoni (ara l-punt 1.2 tad-de?i?joni tar-rinviju) g?andha titqies, abba?i tal-Artikolu 13B(d)(3) tas-Sitt Direttiva, b?ala provvista ta’ servizzi wa?da jew b?ala diversi provvisti distinti li g?andhom ji?u evalwati b’mod indipendenti?

4. L-Artikolu 13B(d)(3) tas-Sitt Direttiva g?andu ji?u interpretat fis-sens li l-e?enzjoni mill-VAT prevista minn din id-dispo?izzjoni g?at-tran?azzjonijiet relatati ma’ pagamenti jew ma’ trasferimenti tapplika g?al provvista ta’ servizzi b?al dik inkwistjoni fil-kaw?a prin?ipali li tirrigwarda kontribuzzjonijiet finanzjarji lil fond ta’ pensjoni (ara l-punt 1.2 tad-de?i?joni tar-rinviju)?

5. Fil-ka? ta’ risposta negattiva g?ar-raba’ domanda, l-Artikolu 13B(d)(3) tas-Sitt Direttiva g?andu ji?i interpretat fis-sens li l-e?enzjoni mill-VAT prevista minn din id-dispo?izzjoni g?at-tran?azzjonijiet relatati mad-depo?iti ta’ fondi jew mal-kontijiet kurrenti, tapplika g?al provvista ta' servizzi b?al dik inkwistjoni fil-kaw?a prin?ipali li tirrigwarda l-kontribuzzjonijiet finanzjarji lil fond ta’ pensjoni (ara l-punt 1.2 tad-de?i?joni tar-rinviju)?”

16. ATP, ir-Renju tad-Danimarka u l-Kummissjoni ppre?entaw osservazzjonijiet bil-miktub.

17. Waqt is-seduta tat-2 ta’ Ottubru 2013, dawn it-tliet partijiet u r-Renju Unit tal-Gran Brittanja u l-Irlanda ta’ Fuq g?amlu t-trattazzjoni tag?hom.

IV – **Evalwazzjoni**

A – *Kunsiderazzjonijiet preliminari*

18. Id-domanda tal-qorti tar-rinviju tkopri tliet kwistjonijiet separati: it-tifsira ta’ “fondi spe?jali ta’ investiment kif definiti mill-Istati Membri” fil-kuntest tal-iskemi ta’ rtirar okkupazzjonali (l-ewwel domanda), il-kun?ett ta’ “amministrazzjoni” ta’ tali fondi (it-tieni domanda), u l-applikazzjoni tal-Artikolu 13B(d)(3) tas-Sitt Direttiva g?al servizzi b?alma huma dawk ipprovduti mill-ATP (it-tielet sal-?ames domanda).

19. Il-?urisprudenza tal-Qorti tal-?ustizzja fir-rigward tat-tliet kwistjonijiet hija di?à pjuttost estensiva (12). Fid-dawl ta’ din il-?urisprudenza, nikkunsidra li l-Qorti tal-?ustizzja g?andha elementi bi??ejjed biex tikkunsidra t-tieni u t-tielet kwistjoni. G?aldaqstant ser niffoka l-anali?i tieg?i fuq l-ewwel kwistjoni, ji?ifieri t-tifsira ta’ “fondi spe?jali ta’ investiment kif definiti mill-Istati Membri”, ji?ifieri l-kwistjoni dwar jekk (u meta) fond ta’ pensjoni okkupazzjonali, b?alma huwa dak li lilu tipprovdi s-servizzi tag?ha l-ATP, g?andu ji?i kkunsidrat b?ala fond spe?jali ta’ investiment. Din id-domanda qamet darbtejn re?entement, fil-kaw?i Wheels Common Investment Fund Trustees *et* (iktar ’il quddiem “Wheels”) u PPG Holdings BV (13), i?da dawn i?-?ew? kaw?i jvarjaw b’mod

sinjifikattiv minn dik li g?andna quddiemna.

20. Id-domanda tirrigwarda l-qasam kumpless u kontroversjali ?afna ta' kif is-servizzi finanzjarji (inklu?i s-servizzi ta' pensjoni) g?andhom ji?u ttrattati mil-lat ta' VAT. Dawn is-servizzi raw diversifikazzjoni sinjifikattiva (14) li d-direttiva tal-VAT pre?enti, b'mod partikolari l-e?enzjonijiet fil-qasam tas-servizzi finanzjarji, ma jirriflettux tali diversifikazzjoni. Il-konsegwenza ta' dan huwa n-nuqqas ta' ?ertezza legali g?all-operaturi f'dan il-qasam kif ukoll li l-Istati Membri japplikaw l-e?enzjonijiet inkwistjoni b'mod diver?enti (15).

21. Il-Kummissjoni pproponiet kemm direttiva biex temenda d-Direttiva 2006/112 fir-rigward tat-trattament tas-servizzi finanzjarji u tal-assigurazzjoni (16) u kif ukoll regolament li jistipula mi?uri ta' implementazzjoni fir-rigward tat-trattament tas-servizzi finanzjarji u tal-assigurazzjoni, li fih definizzjonijiet tal-portata tas-servizzi e?enti (17). It-tnejn li huma kienu s-su??ett ta' xog?ol preparatorju estensiv (18), li matulu ?ew diskussi l-fondi ta' pensjoni u kif dawn ji?u ttrattati mil-lat ta' VAT (19). Madankollu, ma ntla?aq ebda ftehim fuq ir-riforma (20). Skont id-dikjarazzjonijiet li g?amlet il-Kummissjoni waqt is-seduta, lanqas ma nistg?u nistennew li jintla?aq l-imsemmi ftehim fil-futur qarib. Indipendentement minn kif jista' jkun l-istat tal-affarijiet fir-rigward tal-bidla fil-li?i applikabbli, il-Qorti tal-?ustizzja g?andha tidde?iedi abba?i tad-dritt li jkun fis-se?? fil-mument tal-fatti inkwistjoni.

22. Ser nibda l-anali?i tieg?i b'rendikont tal-argumenti li saru mill-partijiet fil-pro?eduri. Imbag?ad, ser niddeskrivi l-interpretazzjoni li l-kliem "fondi spe?jali ta' investiment kif definiti mill-Istati Membri" ng?ataw fil-?urisprudenza sa issa. Fl-a??ar nett, ser nanalizza l-konsegwenzi tal-?urisprudenza g?all-fondi ta' pensjoni okkupazzjonali.

B – *Osservazzjonijiet ippre?entati quddiem tal-Qorti tal-?ustizzja*

23. Id-Danimarka hija tal-fehma li l-Istati Membri g?andhom is-setg?a jiddefinixxu l-kliem "fondi spe?jali ta' investiment" fl-Artikolu 13B(d)(6) tas-Sitt Direttiva u biex minn din id-definizzjoni jeskludu l-fondi ta' pensjoni li g?andhom il-karatteristi?i deskritti mill-qorti tar-rinviju.

24. Skont id-Danimarka, l-Istati Membri g?andhom jiffa?ilitaw l-investiment f'fondi spe?jali ta' investiment u josservaw il-prin?ipju ta' newtralità fir-rigward tal-VAT imposta fuq fondi li jikkompetu mal-fondi spe?jali ta' investiment. Fil-fehma tad-Danimarka, il-fondi inkwistjoni f'din il-kaw?a jvarjaw mill-fondi spe?jali ta' investiment b'mod li huwa bi??ejjed biex ji??ustifika trattament differenti: il-kontribuzzjonijiet jit?allsu mill-prin?ipal; l-g?an tag?hom huwa li jipprovdu pensjoni iktar milli li jitfaddlu l-flus; huma jipprovdu wkoll assigurazzjoni b?alma hija l-assigurazzjoni tal-?ajja u l-assigurazzjoni g?all-inkapa?ità g?al xog?ol (21); f'ka? ta' mewt tal-benefi?jarju l-kontribuzzjonijiet ma jg?addux (jew ma jg?addux kompletament) g?and l-eredi tal-benefi?jarju u l-kontribuzzjonijiet, ?eneralment, huma e?enti mit-taxxa fuq id-d?ul. Skont id-Danimarka, il-prin?ipal li j?allas il-kontribuzzjonijiet ma jinvestix, i?da pjuttost i?allas min?abba li huwa obbligat jag?mel hekk skont ftehim kollettiv li jistabbilixxi l-iskema ta' pensjoni.

25. ATP tikkunsidra l-fondi ta' pensjoni li g?andhom il-karatteristi?i deskritti mill-qorti tar-rinviju b?ala li jaqg?u ta?t l-Artikolu 13B(d)(6) tas-Sitt Direttiva u g?aldaqstant huma e?enti mill-VAT. ATP targumenta li g?alkemm l-Istati Membri igawdu minn ?erta diskrezzjoni biex jiddefinixxu l-"fondi spe?jali ta' investiment", huma g?andhom josservaw l-g?anijiet tal-e?enzjoni u l-prin?ipju ta' newtralità fiskali. L-g?an tal-e?enzjoni tal-VAT inkwistjoni huwa li tippermetti lill-individwi jinvestu t-tfaddil tag?hom b'mod kollettiv, u g?aldaqstant jifirxu r-riskju, ming?ajr ma jkollhom il-pi? tal-VAT. Skont l-ATP, dawn l-g?anijiet huma l-istess g?anijiet li g?andhom l-iskemi ta' pensjoni. Is-sempli?i fatt li l-iskemi ta' pensjoni g?andhom l-g?an partikolari li jiffinanzjaw xi pensjoni ma ji??ustifikax li jing?ataw trattament differenti.

26. ATP tqis il-prin?ipju ta' newtralità b?ala li jikkorrobora l-po?izzjoni tag?ha, peress li l-fondi spe?jali ta' investiment l-o?ra jikkompetu mal-fondi ta' pensjoni. Jekk il-kontribuzzjonijiet li jittie?du mill-paga regolari tal-impjegat ma jmorrux fil-fond, l-impjegat ikollu jfaddal il-flus b'xi mod ie?or. Ir-relazzjoni kompetittiva hija partikolarment ovvja fir-rigward tal-kontribuzzjonijiet supplimentari jew tal-kontribuzzjonijiet minn individwi li ma kinux ori?inarjament koperti bl-iskemi ta' pensjoni okkupazzjonali. Il-fatt li parti mill-frott ta' fond ta' pensjoni jit?allas b?ala renta vitalizja (22) huwa, fil-fehma ta' ATP, irrilevanti, u dan peress li renta vitalizja tista' tinxtara b'somma f'daqqa. Fil-fehma ta' ATP, huma wkoll irrilevanti l-fatti li l-kontribuzzjonijiet li jit?allsu fil-fondi ta' pensjoni jistg?u jitnaqqsu mit-taxxa u li l-fondi ta' pensjoni normalment ikun fihom element ta' assigurazzjoni. Barra minn hekk, ATP targumenta li l-fatt li l-fondi ta' pensjoni okkupazzjonali ji?u konklu?i permezz ta' ftehim kollettiv huwa irrilevanti peress li huma l-impjegati li jie?du d-de?i?jonijiet rilevanti, hekk kif irrappre?entati mis-sindakati.

27. Waqt is-seduta, ATP innotat li l-fondi ta' pensjoni inkwistjoni f'din il-kaw?a jvarjaw b'mod sinjifikattiv minn dawk li kienu s-su??ett tas-sentenzi Wheels u PPG Holdings. Dawk il-ka?ijiet kienu jikkon?ernaw skemi ta' benefi??ju ddefinit, fejn il-prin?ipal kellu l-obbligu legali li j?allas il-pensjoni. Kienu biss l-impjegati li setg?u jipparte?ipaw fl-iskema. Min-na?a l-o?ra, il-ka? ine?ami jikkon?erna skema ta' kontribuzzjoni ddefinita, li fiha huma l-benefi?jarji u l-investituri li j?orru r-riskju. Il-prin?ipal g?andu biss i?allas il-kontribuzzjoni. Hemm pubbliku ikbar, ji?ifieri kull persuna li hija marbuta mas-suq tax-xog?ol, li jista' jipparte?ipa fl-iskemi ta' pensjoni.

28. Ir-Renju Unit argumenta, waqt is-seduta, li l-fondi ta' pensjoni b'kontribuzzjoni ddefinita b?alma huwa dak li ?ie deskritt mill-qorti tar-rinviju ma jixbhux bi??ejjed il-fondi ta' investiment spe?jali biex ikunu jikkompetu mag?hom u g?aldaqstant ma jistg?ux jibbenefikaw mill-e?enzjoni tal-VAT inkwistjoni g?al ?ames ra?unijiet: il-fondi ta' pensjoni okkupazzjonali ma jistg?ux jinbieg?u x'?in ikun, ma jag?tu ebda dritt g?all-fondi investiti qabel ma l-benefi?jarju jag?laq l-età tal-pensjoni u jintilfu f'ka? ta' mewt, isir ftehim fuqhom permezz ta' ftehim kollettiv u jit?allsu mill-prin?ipal iktar milli jikkostitwixxu investimenti mill-impjegat, huma disponibbli lill-impjegati biss iktar milli l-pubbliku in?enerali u fl-a??ar nett, ma jaqg?ux ta?t il-portata tad-Direttiva tal-Kunsill 85/611/KEE (iktar 'il quddiem id-"Direttiva UCITS") (23).

29. Il-Kummissjoni targumenta li l-fondi ta' pensjoni inkwistjoni jaqg?u ta?t il-kun?ett ta' "fondi spe?jali ta' investiment". Hija tiddistingwi bejn skemi ta' kontribuzzjoni ddefinita u skemi ta' benefi??ju ddefinit, u targumenta li fir-rigward tal-ewwel skemi l-impjegati jibbenefikaw mill-investiment tag?hom u huma, g?aldaqstant f'sitwazzjoni simili b?al investituri ?g?ar fir-rigward tal-fondi spe?jali ta' investiment (24).

C – *Il-?urisprudenza fuq "fondi spe?jali ta' investiment kif definiti mill-Istati Membri"*

30. Il-?urisprudenza fuq l-Artikolu 13 tas-Sitt Direttiva fiha kemm dikjarazzjonijiet ?enerali rilevanti fir-rigward tal-interpretazzjoni tal-e?enzjonijiet u kif ukoll kunsiderazzjonijiet importanti li jirrigwardaw l-interpretazzjoni tal-kliem "fondi spe?jali ta' investiment kif definiti mill-Istati Membri". Jien ser nittratta dawn i?-?ew? kwistjonijiet wara xulxin u mbag?ad nag?mel il-kunsiderazzjonijiet tieg?i fuq l-appro?? tal-Qorti tal-?ustizzja meta nanalizza l-Artikolu 13B(d)(6) tas-Sitt Direttiva.

1. Kunsiderazzjonijiet ?enerali dwar l-interpretazzjoni tal-e?enzjonijiet mill-VAT

31. Meta ?iet biex tinterpreta l-e?enzjonijiet li jinsabu fl-Artikolu 13 tas-Sitt Direttiva, il-Qorti tal-?ustizzja dde?idiet konsistentement li, b?ala regola, dawn l-e?enzjonijiet g?andhom tifsira awtonoma fid-dritt tal-Unjoni peress li g?andhom "b?ala g?an li ji?u evitati diver?enzi fl-applikazzjoni tas-sistema tal-VAT minn Stat Membru g?all-ie?or" (25). Madankollu, dan ma japplikax fir-rigward ta' termini li d-definizzjoni tag?hom hija m?ollija espli?itament, mid-dritt tal-

Unjoni, f'idejn l-Istati Membri (26). F'dawn il-ka?ijiet, hija kompetenza tal-Istati Membri li jiddefinixxu l-kun?etti inkwistjoni fil-li?i nazzjonali (27). Meta ji?u biex jiddefinixxu tali kun?etti, madankollu, huma ma jistg?ux "jiksru l-g?anijiet im?addna mis-Sitt Direttiva jew il-prin?ipji ?enerali li fuqhom hija bba?ata din id-Direttiva, b'mod partikolari l-prin?ipju ta' newtralità fiskali" (28).

32. Barra minn hekk, il-Qorti tal-?ustizzja dde?idiet konsistentement li l-e?enzjonijiet imsemmija fl-Artikolu 13 tas-Sitt Direttiva g?andhom ji?u interpretati b'mod ristrett, peress li, b?ala prin?ipju, il-VAT g?andha ti?i ntaxxata fuq il-provvisti ta' servizzi kollha pprovduti b'titolu oneru? minn persuna taxxabbli (29).

2. Il-kun?ett "fondi spe?jali ta' investiment kif definiti mill-Istati Membri"

33. Kif jissu??erixxi l-kliem stess, id-dritt tal-Unjoni j?alli d-definizzjoni ta' "fondi spe?jali ta' investiment" f'idejn l-Istati Membri. Jien ser niddiskuti l-ewwel it-tifsira ta' din id-diskrezzjoni tal-Istati Membri u mbag?ad ni?bor fil-qosor il-?urisprudenza tal-Qorti tal-?ustizzja fir-rigward tat-tliet limiti g?al din id-diskrezzjoni: il-kliem tad-dispo?izzjoni u d-Direttiva UCITS, l-g?an tal-e?enzjoni u l-prin?ipju ta' newtralità fiskali.

a) Id-diskrezzjoni tal-Istati Membri

34. Kif semmejt di?à, il-prin?ipju li t-termini tal-e?enzjonijiet ta?t l-Artikolu 13 tas-Sitt Direttiva g?andhom ji?u interpretati b'mod awtonomu jsib il-limitazzjoni tieg?u meta d-definizzjoni tit?alla espli?itament f'idejn l-Istati Membri. Il-Qorti tal-?ustizzja dde?idiet li dan hu l-ka? fir-rigward tal-kun?ett "fondi [komuni] ta' investiment" (fondi spe?jali ta' investiment) (30). Madankollu, l-Istati ftit li xejn jistg?u jkunu liberi li jiddefinixxu dak li jfettlilhom b?ala "fondi spe?jali ta' investiment". Tali diskrezzjoni assoluta ??ib mag?ha r-riskju ta' abbu?, t?awwad l-e?enzjonijiet differenti u tmur kontra l-prin?ipju li l-e?enzjonijiet, ?eneralment, g?andhom ji?u interpretati b'mod ristrett. G?aldaqstant, irid ikun hemm xi tifsira applikabbli fl-Unjoni tal-kliem "fondi spe?jali ta' investiment" minkejja kliem l-e?enzjoni li t?alli d-definizzjoni f'idejn l-Istati Membri.

35. It-tensjoni fid-dritt tal-Unjoni li fl-istess ?in li j?alli d-definizzjoni tal-kun?ett f'idejn l-Istati Membri xorta wa?da jrid jimponi limiti fuq dik id-definizzjoni (31) hija ?ara fid-dikjarazzjoni segwenti tal-Qorti tal-?ustizzja: "[i]t-trattament li jiddefinixxi l-kontenut ta' 'fondi spe?jali ta' investiment' ma jawtorizzax l-Istati Membri jag??lu ?erti fondi li qeg?din fit-territorju tag?hom sabiex jag?tuhom il-benefi??ju ta' l-e?enzjoni u li jeskludu fondi o?rajn minn din l-e?enzjoni. [… I]t-termini 'fondi spe?jali ta' investiment' g?andhom ikunu l-punt ta' tluq tas-setg?a diskrezzjonali mog?tija lill-Istati Membri" (32). Dak li riedet tfisser il-Qorti tal-?ustizzja huwa li, lo?ikament, id-dritt tal-Unjoni g?andu jistabbilixxi kemm il-qafas intern u kif ukoll dak estern tal-kun?ett "fondi spe?jali ta' investiment" li fih l-Istati Membri huma liberi li jag??lu d-definizzjoni tal-kun?ett. G?aldaqstant, id-diskrezzjoni tal-Istati Membri biex jiddeterminaw il-kontenut tal-kun?ett hija limitata. Il-Qorti tal-?ustizzja tislet dawn il-limiti mill-kliem (u sussegwentement mill-i?viluppi le?i?lattivi) tad-dispo?izzjoni, l-g?an tag?ha u l-prin?ipji ?enerali li fuqhom hija bba?ata d-direttiva b?alma huwa l-prin?ipju ta' newtralità (33).

36. Fil-prattika, l-applikazzjoni ta' dawn il-limiti naqqsu b'mod sinjifikattiv is-setg?a tal-Istati Membri biex ikunu jistg?u jiddefinixxu l-kun?ett. Dan l-i?vilupp jista' ji?i kkritikat i?da ?-?ertezza legali, li hija essenzjali meta jkun involut it-trattament ta' prodotti finanzjarji mil-lat ta' VAT, te?tie? li ti?i osservata l-kontinwità tal-?urisprudenza tal-Qorti tal-?ustizzja.

b) Kliem id-dispo?izzjoni u d-Direttiva UCITS

37. Kliem l-Artikolu 13B(d)(6) tas-Sitt Direttiva ftit jag?ti gwida fuq il-kontenut tal-kun?ett "fondi spe?jali ta' investiment", b'mod partikolari meta wie?ed i?omm f'mo??u l-kliem differenti u?ati fil-lingwi differenti. G?aldaqstant, meta l-ver?joni tas-Sitt Direttiva bl-Ingli? issemmi "special

investment funds”, il-ver?joni Fran?i?a tirreferi g?al “fonds communs de placement”, dik Spanjola “fondos communes de inversión” (34), dik ?ermani?a “Sondervermögen”, u l-Olandi?a tirreferi g?al “gemeenschappelijke beleggingsfondsen”.

38. Madankollu, l-i?viluppi sussegwenti la??mu dan il-kun?ett. Fl-1985, da?let fis-se?? id-Direttiva UCITS biex tikkoordina l-li?ijiet nazzjonali li jirregolaw l-impri?i ta’ investiment kollettiv. Ir-relazzjoni pre?i?a bejn dik id-direttiva u l-Artikolu 13B(d)(6) tas-Sitt Direttiva ma hijiex immedjatament apparenti. Kif qalet il-Qorti tal-?ustizzja, il-ver?jonijiet Spanjoli, Fran?i?i, Taljani u Portugi?i tal-kelma u?ata mid-direttiva g?all-impri?i ta’ investiment kollettiv f’titoli trasferibbli (UCITS) li g?andhom il-forma kuntrattwali, huma ju?aw l-istess espressjoni kif tidher fl-e?enzjoni, i?da dan ma huwiex il-ka? fil-ver?jonijiet lingwisti?i l-o?ra b?alma huma l-Ingli?, il-?ermani? u d-Dani? (35).

39. Il-Qorti tal-?ustizzja u l-Avukati ?enerali tag?ha g?amlu l-isforzi kollha tag?hom, g?aldaqstant, biex jiddefinixxu r-relazzjoni bejn id-Direttiva UCITS u l-Artikolu 13B(d)(6) (36). Madankollu, fis-sentenza Wheels il-Qorti tal-?ustizzja dde?idiet b’mod ?ar li “l-fondi li jikkostitwixxu organi ta’ investiment kollettiv f’titoli trasferibbli skont id-Direttiva UCITS jikkostitwixxu fondi spe?jali ta’ investiment” (37). G?aldaqstant, huma jikkostitwixxu kontenut minimu tal-kun?ett “fondi spe?jali ta’ investiment”.

c) L-g?an tal-e?enzjoni

40. Kif innotat l-Avukat ?enerali Kokott fil-konklu?jonijiet tag?ha fil-kaw?a Abbey National, l-g?an tal-e?enzjoni huwa li “tiffa?ilita l-investiment f’fondi komuni g?al investituri ?g?ar” (38). Tali fondi huma inti?i li ji?bru l-flus ta’ numru ta’ investituri (39), biex jippermettilhom jifirxu r-riskju fuq numru ta’ titoli. L-e?enzjoni mill-VAT tippermetti lil dawn l-investituri jid?lu f’dawk l-investimenti ming?ajr ma je?lu l-ispi?a addizzjonali tal-VAT (40). Il-Qorti tal-?ustizzja a??ettat dan l-g?an (41).

41. Konsegwentement, il-Qorti tal-?ustizzja dde?idiet li l-e?enzjoni tkopri l-fondi spe?jali ta’ investiment “indipendentement mill-forma ?uridika tag?hom” (42). Il-fatt dwar jekk dawn il-fondi ji?ux ikkostitwiti ta?t il-li?i tal-kuntratti jew il-li?i dwar it-trusts jew ta?t statut huwa irrilevanti g?at-tfittxija tal-g?an deskritt. Il-Qorti tal-?ustizzja nnotat li kull interpretazzjoni differenti tkun kuntrarja g?all-prin?ipju ta’ newtralità fiskali li tipprekludi li operaturi ekonomi?i li jwettqu l-istess operazzjonijiet ikunu ttrattati b’mod differenti (43).

42. Bl-istess mod, il-Qorti tal-?ustizzja dde?idiet li l-forma operattiva adottata mill-fond hija irrilevanti: il-fatt li fond huwa fond “miftu?” (ji?ifieri fond b’kapital varjabbli li huwa obbligat li jixtri lura l-unitajiet ming?and l-investituri li jkunu jixtiequ jbig?u) jew “mag?luq” (ji?ifieri fond b’kapital fiss, li l-azzjonijiet tieg?u jistg?u jinbieg?u biss f’suq sekondarju) ma g?andu ebda rwol fil-klassifikazzjoni tal-fond fir-rigward tal-e?enzjoni tal-VAT ta?t l-Artikolu 13B(d)(6) tas-Sitt Direttiva. G?al darba o?ra, din il-konklu?joni tista’ tkun ibba?ata wkoll fuq il-prin?ipju ta’ newtralità fiskali (44).

d) Il-prin?ipju ta’ newtralità fiskali

43. Il-prin?ipju ta’ newtralità fiskali, skont il-Qorti tal-?ustizzja, “jipprekludi li operaturi ekonomi?i li jwettqu l-istess operazzjonijiet ji?u ttrattati b’mod differenti g?al dak li jirrigwarda l-?bir tal-VAT. Issa, dan il-prin?ipju ma je?i?ix li l-operazzjonijiet ikunu identi?i”. O??etti jew servizzi li huma f’kompetizzjoni ma’ xulxin min?abba s-similarità tag?hom ma jistg?ux ji?u ttrattati b’mod differenti mil-lat ta’ VAT (45).

44. Il-kriterju tal-?tie?a ta’ relazzjoni kompetittiva huwa wie?ed diffi?li. L-Avukat ?enerali Sharpston ikkummentat fuq il-perikoli tieg?u fis-sentenza Deutsche Bank, fejn irrimarkat li dejjem

ikun hemm ?erta sovrappo?izzjoni bejn l-attivitajiet u jekk l-attivitajiet kollha "li jkunu parzjalment f'kompetizzjoni bejniethom kellhom jir?ievu l-istess trattament fir-rigward tal-VAT, dan iwassal finalment" g?all-eliminazzjoni tad-differenzi kollha fit-trattament g?all-iskopijiet tal-VAT (46).

45. Il-perikolu li rat l-Avukat ?enerali Sharpston jista' ji?i eliminat billi ji?i applikat metodu ta' paragun korrett. L-ewwel nett, irid ji?i stabbilit punt ta' referenza li jaqa' ta?t il-kun?ett ta' "fond spe?jali ta' investiment". Il-fond inkwistjoni ji?i pparagunat biss mal-punt ta' referenza. Skont dak li g?idt iktar 'il fuq, fondi li huma impri?i ta' investiment kollettiv fis-sens tad-Direttiva UCITS jaqg?u ta?t il-kun?ett ta' "fond spe?jali ta' investiment" u g?aldaqstant jista' jservi ta' punt ta' referenza (47).

46. Jekk il-fond analizzat g?andu ji?i inklu? ukoll fil-kun?ett ta' "fond spe?jali ta' investiment" jew le hija kwistjoni ta' jekk dak il-fond u l-punt ta' referenza humiex paragunabbli suffi?jentement biex dawn ikunu f'kompetizzjoni ma' xulxin (48). Il-kriterji tal-fondi li g?andhom ikunu pparagunati biex ji?i stabbilit ix-xebh suffi?jenti biex ikun hemm kompetizzjoni bejniethom ma jintg?a?lux bl-addo??. Lanqas ma hija kompletament ekonomika l-anali?i li ssir. Min-na?a l-o?ra, hija g?andha tkun ibba?ata fuq l-g?an tal-e?enzjoni. G?aldaqstant, e?empji ta' kriterji rilevanti huma jekk il-fond huwiex mezz biex jinfirex ir-riskju, u jekk l-investituri jibbenefikawx mill-qlieg? fl-investiment etc.

3. Kunsiderazzjonijiet fuq l-appro?? tal-Qorti tal-?ustizzja

47. Skont il-?urisprudenza tal-Qorti tal-?ustizzja, id-diskrezzjoni tal-Istati Membri biex jiddefinixxu l-kliem "fondi spe?jali ta' investiment" hija g?aldaqstant limitata mill-g?an tal-e?enzjoni, mid-Direttiva UCITS u mill-prin?ipju ta' newtralità. ?arsa iktar mill-qrib turi li jista' jing?ad li l-Qorti tal-?ustizzja applikat dawn il-limiti (sovrappo?izzjonati (49)) b'mod li jifformaw ?ew? testijiet alternattivi.

48. Xi kultant il-Qorti tal-?ustizzja tirreferi g?all-g?anijiet tal-e?enzjoni, fejn tislet dak li jammonta g?al definizzjoni tal-kun?ett "fondi spe?jali ta' investiment" billi tu?a l-prin?ipju ta' newtralità biex tikkonferma l-e?itu (50). F'okka?jonijiet o?ra l-Qorti tal-?ustizzja qieset l-UCITS b?ala ?entrali g?all-"fondi spe?jali ta' investiment" u mbag?ad applikat il-prin?ipju ta' newtralità (51).

49. Jiena nipproponi li jintu?a (u ji?i rfinat iktar) it-tieni appro??. G?aldaqstant, fond g?andu ji?i kkunsidrat b?ala "fond ta' pensjoni spe?jali" jekk huwa jaqa' jew ta?t id-Direttiva UCITS jew huwa paragunabbli suffi?jentement mal-UCITS biex ikun hemm kompetizzjoni bejniethom. Il-karatteristi?i rilevanti g?all-paragun huma dawk li huma rilevanti g?all-g?anijiet tal-e?enzjoni analizzata, li huwa li tippermetti diversi investituri jg?aqqdu l-fondi tag?hom u, g?aldaqstant, jifirxu r-riskju fuq numru ta' titoli.

D – *Fondi ta' pensjoni okkupazzjonali b?ala fondi ta' investiment spe?jali*

50. Wara dawn il-kunsiderazzjonijiet, ser napplika l-prin?ipji deskritti g?all-ka? ine?ami. Il-kwistjoni li qamet permezz ta' din il-kaw?a hija dwar il-punt sa fejn il-fondi ta' pensjoni okkupazzjonali g?andhom ji?u kkunsidrati fondi ta' investiment spe?jali. Id-dritt tal-Unjoni fih xi regoli fuq dawn il-fondi, i?da dawn ir-regoli ma humiex armonizzati (52). Skont dak li g?idt iktar 'il fuq, ser ikolli nanalizza jekk il-fondi inkwistjoni humiex UCITS u, jekk le, sa fejn il-prin?ipju ta' newtralità fiskali jitlob li dawn ji?u inklu?i fl-e?enzjoni.

1. Id-Direttiva UCITS

51. Il-fondi ta' pensjoni okkupazzjonali b?alma huma dawk inkwistjoni f'din il-kaw?a ma jaqg?ux ta?t id-Direttiva UCITS (53). Kif innotat id-Danimarka, l-unitajiet tal-fondi ine?ami f'din il-kaw?a ma jistg?ux, fuq talba tal-proprjetarji, jer?g?u jinxtraw jew jinfdew b?alma huwa l-ka? tal-UCITS skont l-

Artikolu 1(2) tad-Direttiva UCITS.

2. Il-prin?ipju ta' newtralità fiskali

52. Fit-tieni lok, g?andu ji?i applikat il-prin?ipju ta' newtralità fiskali. Dan jistaqsi jekk il-fondi ine?ami humiex paragunabbli suffi?jentement mal-UCITS biex dawn ikunu f'kompetizzjoni ma' xulxin (54). Fis-sentenza Wheels, il-Qorti tal-?ustizzja kellha tikkunsidra din il-kwistjoni g?al tipi o?ra ta' fondi ta' pensjoni okkupazzjonali. Hija dde?idiet li dawk il-fondi ma jaqg?ux ta?t l-Artikolu 13B(d)(6) tas-Sitt Direttiva. Il-fondi msemmija kienu ji?bru l-assi ta' skema ta' pensjoni tal-irtirar u ma kinux miftu?in g?all-pubbliku, i?da kienu jag?tu sempli?iment benefi??ji relatati mal-impjieg. G?andu ji?i nnotat li dawn kienu tat-tip "benefi??ju ddefinit", ji?ifieri l-membri tal-iskema ma kellhomx ir-riskju marbut mal-amministrazzjoni tal-fond, peress li l-ammont tal-pensjoni tag?hom kien fiss u, g?aldaqstant, ma kienx jiddependi fuq is-su??ess tal-investiment. Skont il-Qorti tal-?ustizzja, il-fond lanqas ma kien fond ta' investiment spe?jali mill-perspettiva tal-prin?ipal, peress li g?al dan, il-kontribuzzjonijiet kienu mezz li bih jonora l-obbligi legali tieg?u. L-Avukat ?enerali segwiet dan ir-ra?unament fil-kaw?a PPG Holdings, fejn identifikat tliet kriterji rilevanti: jekk l-iskema ti?borx l-assi ta' skema ta' pensjoni tal-irtirar, jekk il-membri tal-iskema ta' pensjoni j?orrux ir-riskju marbut mal-amministrazzjoni tal-fond, u jekk il-prin?ipal i?allasx il-kontribuzzjonijiet biex jonora l-obbligi legali li huwa g?andu lejn l-impjegati tieg?u (55).

53. Ming?ajr ma nikkontesta l-e?itu ta' dawk il-kaw?i, nipproponi li l-anali?i ti?i rfinuta g?all-ka? ine?ami. Skont id-dritt tal-Unjoni, ?erti kriterji huma rilevanti u o?rajn irrilevanti biex ji?u pparagunati l-fondi mal-UCITS biex ji?i stabbilit jekk humiex suffi?jentement paragunabbli biex ikunu f'kompetizzjoni bejniethom. Huma l-qrati nazzjonali li g?andhom janalizzaw il-fatti rilevanti, japplikaw dawk il-kriterji u jidde?iedu jekk il-fond ta' pensjoni involut g?andux ji?i kkunsidrat b?ala "fond spe?jali ta' investiment".

a) Il-perspettiva tal-paragun

54. Qabel ma nelenka l-kriterji irrilevanti u rilevanti, g?andi ninnota li l-iskemi ta' pensjoni jistg?u ji?u analizzati b?ala strumenti li ji?bru l-assi ta' min i?addem u tal-impjegati. Liema mudell minn dawn japplika jiddependi fuq jekk l-impjegati jew min i?addem jibbenefikawx mill-investiment. Skont id-deskrizzjoni tal-qorti tar-rinviju, f'din il-kaw?a, huma l-impjegati li jibbenefikaw mill-fond.

b) Il-kriterji irrilevanti

55. Peress li l-anali?i tan-natura paragunabbli tal-fondi inkwistjoni mal-UCITS trid issir filwaqt li jittie?ed inkunsiderazzjoni l-g?an tal-e?enzjoni, hemm numru ta' elementi li ?ew diskussi f'din il-kaw?a li huma irrilevanti g?all-paragun.

56. B'kuntrast mal-allegazzjonijiet tad-Danimarka, dan hu minnu fir-rigward tal-iskop tal-investiment. Jekk l-investitur ifaddal g?all-pensjoni jew g?al skopijiet o?ra ma g?andu ebda effett fuq ir-relazzjoni kompetittiva. G?aldaqstant, il-fatt li l-fondi inkwistjoni huma fondi ta' pensjoni ma jippreklidihomx milli jkunu jikkostitwixxu "fondi spe?jali ta' investiment". B'kuntrast mas-sentenza Wheels, jiena nikkunsidra, g?aldaqstant, ir-rilevanza tal-obbligu legali tal-prin?ipal fir-rigward tal-?las tal-benefi??ji ta' pensjoni ddefiniti b?ala "skop" irrilevanti tal-investiment.

57. Il-fatt li l-fondi ta' pensjoni okkupazzjonali ma jsirx ftehim fuqhom b'mod individwali, i?da b'mod kollettiv, huwa irrilevanti. L-ewwel nett, ir-rappre?entanti tal-impjegati jinnegozjaw il-karatteristi?i tal-fondi mar-rappre?entanti tal-persuni li j?addmu. G?alkemm ftehim kollettiv jista' jfisser li hemm ftit wisq kompetizzjoni ekonomika bejn il-fondi u l-UCITS barra mill-pagamenti supplimentari volontarji tal-impjegati, dan huwa irrilevanti g?all-g?an tal-e?enzjoni. F'dan ir-rigward, il-Qorti tal-?ustizzja di?à dde?idiet li l-e?enzjoni tkopri l-fondi indipendentement mill-forma

legali tag?hom. F'dan ir-rigward, hija daqstant irrilevanti l-possibbiltà li jsiru pagamenti supplimentari jew is-s?ubija volontarja ta' xi persuni mal-fondi okkupazzjonali.

58. L-istess kunsiderazzjoni tapplika g?all-kwistjoni dwar jekk il-kontribuzzjonijiet f'xi fond jistg?ux jitnaqqsu g?all-fini ta' taxxa tad-d?ul jew le. G?alkemm it-trattament favorevoli fir-rigward tat-taxxa tad-d?ul li jing?ata lill-kontribuzzjonijiet f'xi fondi jista' jkollu impatt kunsiderevoli fuq ir-relazzjoni kompetittiva ekonomika, dan ma g?andu ebda effett fir-rigward tal-g?anijiet tal-e?enzjoni u, g?aldaqstant, ma g?andux jittie?ed inkunsiderazzjoni.

59. Bl-istess mod, il-metodi tal-?lasijiet li jo?or?u mill-fond ta' rtirar (renta vitalizja jew somma f'daqqa) ma jaffettwawx il-mod ta' kif il-fond ji?i kklassifikat, u dan peress li t-trasferimenti bejn id-diversi metodi huma possibbli b'sempli?i tran?azzjoni finanzjarja sempli?i.

60. Meta l-fondi ta' pensjoni okkupazzjonali jkunu akkumpanjati b'element ta' assigurazzjoni u ?-?ew? elementi ma jistg?ux ji?u mifruda, kif inhu l-ka? ine?ami, il-qrati nazzjonali g?andhom jistabbilixxu liema element huwa dak prevalenti.

c) Il-kriterji rilevanti

61. Kif g?idt iktar 'il fuq, il-kriterji rilevanti g?all-paragun g?andhom ji?u dedotti mill-iskop tal-e?enzjoni, ji?ifieri dak li tippermetti li jin?abru l-fondi ta' numru ta' investituri, u biex jinfirex ir-riskju fuq numru ta' titoli.

62. Fuq din il-premessa, huwa biss numru limitat ta' elementi li huma essenzjali biex ji?u pparagunati l-fondi ta' pensjoni okkupazzjonali mal-UCITS g?all-finijiet tan-newtralità fiskali ta?t l-e?enzjoni analizzata. L-ewwel nett, diversi benefi?jarji jridu jg?aqqdu l-fondi tag?hom biex jifirxu r-riskju fuq firxa ta' titoli. Il-fond jista' ji?i kkunsidrat b?ala li ji?bor l-fondi tal-benefi?jarji biss jekk dawn il-benefi?jarji jkollhom id-dritt legali ming?ajr kundizzjonijiet fir-rigward tal-investiment tag?hom. Jista' jkun li huma ma jkunux jistg?u jifdu d-dritt tag?hom x'?in iridu (ji?ifieri jbig?u d-dritt tag?hom) u jistg?u jir?ievu l-benefi??ju tal-investiment tag?hom mal-irtirar biss. Madankollu, meta l-investiment jintilef f'ka? ta' mewt u ma jg?addix g?and l-eredi tal-benefi?jarju, wie?ed ftit li xejn jista' jitkellem fuq li ji?bor l-fondi tal-benefi?jarji.

63. Fl-a??ar nett, il-benefi?jarji g?andhom ibatu kemm l-ispi?a tal-fond u kif ukoll ir-riskji tal-investiment, minkejja li l-kontribuzzjonijiet jistg?u jit?allsu mill-prin?ipal tag?hom b?ala parti mill-pakkett tas-salarju tag?hom. Dan ?eneralment ikun il-ka? fir-rigward tal-kontribuzzjoni ddefinita, i?da mhux fir-rigward tal-iskemi ta' benefi??ji ddefiniti. Kif g?idt iktar 'il fuq, huma l-qrati nazzjonali li g?andhom japplikaw dawn il-kriterji.

64. Nikkonkludi, g?aldaqstant, li l-Artikolu 13B(d)(6) tas-Sitt Direttiva tal-Kunsill g?andu ji?i interpretat b?ala li jfisser li l-kun?ett "fondi spe?jali ta' investiment kif definiti mill-Istati Membri" g?andu jinkludi l-fondi ta' pensjoni okkupazzjonali meta dawn il-fondi ji?bru l-assi ta' numru ta' benefi?jarji, u jippermettu li jinfirex ir-riskju fuq firxa ta' titoli. Dan hu biss il-ka? meta l-benefi?jarji j?orru r-riskju tal-investiment tag?hom. Il-fatt li l-kontribuzzjonijiet jsiru minn min i?addimhom g?all-benefi??ju tag?hom ta?t ftehim kollettiv bejn organizzazzjonijiet li jirrappre?entaw lill-impjegati u lil min i?addem u li l-pagamenti mill-fond isiru biss mal-irtirar huwa irrilevanti, sakemm il-benefi?jarju jkollu po?izzjoni legali ?erta fir-rigward tal-assi tieg?u jew tag?ha. Huma l-qrati nazzjonali li g?andhom jidde?iedu jekk fond jissodisfax dawn ir-rekwi?iti.

V – **Konklu?joni**

65. Fid-dawl tal-kunsiderazzjonijiet pre?edenti, jiena nipproponi li l-Qorti tal-?ustizzja g?andha tirrispondi l-ewwel domanda mag?mula mill-Østre Landsret bil-mod kif ?ej:

L-Artikolu 13B(d)(6) tas-Sitt Direttiva tal-Kunsill g?andu ji?i interpretat li jfisser li l-kun?ett “fondi spe?jali ta’ investiment kif definiti mill-Istati Membri” g?andu jinkludi l-fondi ta’ pensjoni okkupazzjonali meta dawn il-fondi ji?bru l-assi ta’ numru ta’ benefi?jarji, u jippermettu li jinfirex ir-riskju fuq firxa ta’ titoli. Dan hu biss il-ka? meta l-benefi?jarji j?orru r-riskju tal-investiment tag?hom. Il-fatt li l-kontribuzzjonijiet jsiru minn min i?addimhom g?all-benefi??ju tag?hom ta?t ftehim kollettiv bejn organizzazzjonijiet li jirrappre?entaw lill-impjegati u lil min i?addem u li l-pagamenti mill-fond isiru biss mal-irtirar huwa irrilevanti, sakemm il-benefi?jarju jkollu po?izzjoni legali ?erta fir-rigward tal-assi tieg?u jew tag?ha. Huma l-qrati nazzjonali li g?andhom jidde?iedu jekk fond jissodisfax dawn ir-rekwi?iti.

1 – Lingwa ori?inali: l-Ingli?.

2 – Is-Sitt Direttiva tal-Kunsill 77/388/KEE, tas-17 ta’ Mejju 1977, dwar l-armonizzazzjoni tal-li?ijiet tal-Istati Membri li g?andhom x’jaqsmu mat-taxxi fuq il-valur tal-bejg? — sistema Komuni ta’ taxxa fuq il-valur mi?jud: ba?i uniformi ta’ stima (iktar ’il quddiem is-“Sitt Direttiva”) kif emendata, ?U Edizzjoni Spe?jali bil-Malti, Kapitolu 9, Vol 1, p. 23.

3 – Sentenzi tal-4 ta’ Mejju 2006, Abbey National (C?169/04, ?abra p. I?4027); tat-28 ta’ ?unju 2007, JP Morgan Fleming Claverhouse Investment Trust u The Association of Investment Trust Companies (C?363/05, ?abra p. I?5517) (iktar ’il quddiem “JP Morgan”); tad-19 ta’ Lulju 2012, Deutsche Bank (C?44/11); tas-7 ta’ Marzu 2013, GfBk (C?275/11); tas-7 ta’ Marzu 2013, Wheels Common Investment Fund Trustees *et* (C?424/11) (iktar ’il quddiem “Wheels”); konklu?jonijiet tal-Avukat ?enerali Sharpston fil-kaw?a PPG Holdings BV (sentenza tal-Qorti tal-?ustizzja tat-18 ta’ Lulju 2013, C?26/12).

4 – Direttiva tal-Kunsill 2006/112/KE, tat-28 ta’ Novembru 2006, dwar is-sistema komuni ta’ taxxa fuq il-valur mi?jud (?U L 347, p. 1) kif emendata.

5 – L-e?enzjoni tal-VAT g?al tran?azzjonijiet li jikkon?ernaw kontijiet ta’ depo?iti jew kontijiet kurrenti tinsab interpretata f’D.A.5.11.6. Il-fondi spe?jali ta’ investiment jinsabu deskritti f’D.A.5.11.9.2. L-amministrazzjoni tag?hom huwa s-su??ett ta’ D.A.5.11.9.3.

6 – G?al sunt tal-iskemi ta’ pensjoni komuni ara OECD, *Pensions at a Glance*, 2005; a??ornat f’OECD, *Pensions at a Glance*, 2011.

7 – Persuni li ma humiex koperti bis-sa??a tas-sitwazzjoni ta’ impjieg tag?hom, b?alma huma kummer?janti li ja?dmu g?al rashom, min i?addem u diretturi, jistg?u jag??lu li j?allsu fi skema ta’ pensjoni okkupazzjonali jekk tali skema jkun sar ftehim fuqha mill-impjegati tal-impri?a inkwistjoni.

8 – Fil-prattika dawn jikkostitwixxu l-parti sostanzjalment i?g?ar tal-fondi, kif qalet ATP waqt is-seduta.

9 – L-iskemi ta’ pensjoni personali jsegwu sistema simili ?afna, i?da huma l-benefi?jarji stess li jid?lu g?al tali skema u j?allsu g?aliha.

10 – Dawn il-kontijiet huma kontijiet ta’ pensjoni iktar milli kontijiet tal-bank separati.

11 – Kaw?a C?2/95, ?abra p. I?3017.

12 – Fir-rigward tal-ewwel ?ew? kwistjonijiet ara l-?urisprudenza ??itata fin-nota ta’ qieg? il-pa?na

3. Fir-rigward tat-tielet kwistjoni ara s-sentenzi tal-5 ta’ ?unju 1997, SDC (C?2/95, ?abra p. I?3017); tas-26 ta’ ?unju 2003, MKG-Kraftfahrzeuge-Factoring (C?305/01, ?abra p. I?6729); digriet tal-14 ta’ Mejju 2008, Tiercé Ladbroke (C?231/07 u C?232/07, ?abra p. I?73*); sentenzi tat-22 ta’ Ottubru 2009, Swiss Re Germany Holding (C?242/08, ?abra p. I?10099); tat-28 ta’ Ottubru 2010, Axa UK (C?175/09, ?abra p. I?10701); u tat-28 ta’ Lulju 2011, Nordea Pankki Suomi (C?350/10, ?abra p. I?7359); konklu?jonijiet tal-Avukat ?enerali Kokott fil-kaw?a Granton Advertising BV (C-461/12, li g?adha ma ?ietx ippubblikata fil-?abra). Jiena niddiskuti t-tieni kwistjoni fil-konklu?jonijiet tieg?i fil-kaw?a GfBk (C?275/11, li g?adha ma ?ietx ippubblikata fil-?abra).

13 – Konklu?jonijiet tal-Avukat ?enerali Sharpston.

14 – Il-Kummissjoni hija tal-fehma li n-numru ta’ prodotti ta’ assigurazzjoni u finanzjarju disponibbli fis-suq je??edi 5 000. Direttorat ?enerali Taxxa u Unjoni Doganali, Armonizzazzjoni tat-taxxi fuq id-d?ul, 5 ta’ Marzu 2008, TAXUD/2414/08, p. 3.

15 – Id-differenza fit-trattament tas-servizzi finanzjarji fir-rigward tal-VAT tidher ?ara f’rapport ippreparat minn PricewaterhouseCoopers g?all-Kummissjoni Ewropea: *Study to Increase the Understanding of the Economic Effects of the VAT Exemption for Financial and Insurance Services* , 2 ta’ Novembru 2006. ?arsa ?enerali lejn l-implementazzjoni tal-e?enzjonijiet fid-dritt nazzjonali tal-Istati Membri tinsab fl-Anness g?all-IBFD, *VAT Survey Financial Services*, 2006. Ara wkoll Comment by J. Wessels, Highlights & Insights on European Taxation 2012 Nru 4, p. 62.

16 – COM(2007) 747 finali/2 tal-20 ta’ Frar 2008.

17 – COM(2007) 746 finali/2 tal-20 ta’ Frar 2008.

18 – Ara Direttrat ?enerali Taxxa u Unjoni Doganali, i??itat iktar ’il fuq fin-nota ta’ qieg? il-pa?na 14.

19 – Ara n-Nota mill-Presidenza, *Proposals for a Council Directive and Regulation as regards the VAT treatment of insurance and financial services*, Doc. 13577/10 FISC 92 tas-16 ta’ Settembru 2010, p. 20. Id-dokument sar riferiment g?alih mill-ATP biex tissostanzja l-po?izzjoni tag?ha li l-fondi ta’ pensjoni jitqiesu li huma koperti mill-kun?ett ta’ fond spe?jali ta’ investiment.

20 – Mid-dokumenti ppubblikati jidher ?ar li jibqa’ jkun hemm nuqqas ta’ qbil ukoll fuq il-kwistjoni tat-trattament tal-fondi ta’ pensjoni. Nota mis-Segrterjat ?enerali, *Proposals for a Council Directive and Regulation as regards the VAT treatment of insurance and financial services*, Doc. 18650/11 FISC 170 tal-14 ta’ Di?embru 2011, p. 5. Il-b?onn biex ti?i ffinalizzata r-riforma huwa enfasizzat minn J. Dahm & R. Hamacher, *Vermögensverwaltung und Umsatzsteuer*, UR 2012, 817.

21 – Waqt is-seduta, id-Danimarka qalet li hija tqis fondi b?alma huwa dak ine?ami b?ala kumpanniji tal-assigurazzjoni.

22 – L-iSkatteministeriet qies din b?ala li hija differenza importanti tal-fondi ta’ pensjoni meta mqabbla mal-fondi spe?jali ta’ investiment.

23 – Direttiva tal-Kunsill 85/611/KEE, tal-20 ta' Di?embru 1985, dwar il-koordinazzjoni ta' li?ijiet, regolamenti u dispo?izzjonijiet amministrattivi li jirrelataw g?al impri?i ta' investiment kollettiv f'titoli trasferibbli (UCITS) (?U Edizzjoni Spe?jali bil-Malti, Kapitolu 6, Vol 1, p. 139) kif emendata. Id-Direttiva UCITS ?iet issostitwita bid-Direttiva 2009/65/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill, tat-13 ta' Lulju 2009, dwar il-koordinazzjoni ta' li?ijiet, regolamenti u dispo?izzjonijiet amministrattivi fir-rigward tal-impri?i ta' investiment kollettiv f'titoli trasferibbli (UCITS) (?U L 302, p. 32) fl-1 ta' Lulju 2011.

24 – Il-Kummissjoni tqis il-karatteristi?i (a) (b) (?) u (h) tal-ewwel domanda b?ala partikolarment rilevanti g?all-paragun mal-fondi spe?jali ta' investiment.

25 – Sentenzi JP Morgan, punt 19; Wheels, punt 16; Abbey National, punt 38; tas-26 ta' Mejju 2005, Kingscrest Associates u Montecello (C?498/03, ?abra p. I?4427, punt 22); tat-3 ta' Marzu 2005, Fonden Marselisborg Lystbådehavn (C?428/02, ?abra p. I?1527, punt 2); tat-12 ta' Settembru 2000, Il?Kummissjoni vs L?Irlanda (C-?58/97, ?abra p. I?6301, punt 51).

26 – Sentenzi JP Morgan, punt 20; Abbey National, punt 39, Wheels, punt 16; tat-28 ta' Marzu 1996, Gemeente Emmen (C?468/93, ?abra p. I?1721, punt 25).

27 – Sentenzi JP Morgan, punt 21; tas-27 ta' April 2006, Solleveld and van den Hout-van Eijnsbergen (C-443/04 u C-444/04, ?abra p. I?3617, punt 29).

28 – Sentenza JP Morgan, punt 22; ara wkoll s-sentenza Gemeente Emmen, punt 25; sentenza Turn- und Sportunion Waldburg (C-246/04, ?abra p. I?589, punt 31).

29 – Sentenzi Abbey National, punt 60; tal-1 ta' Di?embru 2005, Ygeia (C?394/04 u C?395/04, ?abra p. I?10373, punt 15); tas-6 ta' Novembru 2003, Dornier (C?45/01, ?abra p. I?12911, punt 42); u tal-15 ta' ?unju 1989, Stichting Uitvoering Financiële Acties (348/87, ?abra p. 1737, punt 13).

30 – Sentenza Abbey National, punt 41.

31 – P. Rossi, *L'Avvocato generale della Corte UE – Chiarita la portata dell'esenzione Iva per le operazioni di gestione dei fondi comuni di investimento*, il fisco n. 38/2005, 14422.

32 – Sentenza JP Morgan, punt 41.

33 – Sentenzi JP Morgan, punti 45 u 46; Wheels, punt 18; konklu?jonijiet tal-Avukat ?enerali Kokott fil-kaw?a *JP* Morgan, punti 15 u 17.

34 – Il-ver?jonijiet Taljani u Portugi?i jirreferu b'mod simili g?al "fondi comuni d'investimento" u "fundos comuns de investimento".

35 – Sentenzi JP Morgan, punt 33; u Abbey National, punt 55

36 – Sentenza Abbey National, punti 55, 61, 64 sa 65; konklu?jonijiet fil-kaw?a Abbey National, punti 38, 41 sa 43, 50, 73 sa 83; JP Morgan, punti 31 sa 34; konklu?jonijiet fil-kaw?a JP Morgan, 32 u 33; sentenza Deutsche Bank, punt 32; konklu?jonijiet fil-kaw?a Deutsche Bank, punt 74.

37 – Sentenza Wheels, punt 23.

38 – Konklu?jonijiet fil-kaw?a Abbey National, punt 68.

39 – Ir-riferiment g?all-investituri ?g?ar, li saret fis-sentenza Abbey National, ma saritx fis-sentenza

sussegwenti JP Morgan, punt 45, u dan kif tinnota l-Avukat ?enerali Sharpston fil-konklu?jonijiet tag?ha fil-kaw?a Deutsche Bank, nota ta' qieg? il-pa?na 21.

40 – Konklu?jonijiet fil-kaw?a Abbey National, punti 27 sa 29. Il-Qorti tal-?ustizzja ter?a' tirreferi g?al din l-a??ar kunsiderazzjoni b?ala "fiscal neutrality". Is-sentenzi Abbey National, punt 62; Wheels, punt 19.

41 – Sentenzi Abbey National, punt 62; JP Morgan, punt 45; u Deutsche Bank, punt 33. Ara s-sentenza Wheels, punt 23.

42 – Sentenzi Abbey National, punt 53; JP Morgan, punt 26.

43 – *Ibid*., punt 56.

44 – Sentenza JP Morgan, punti 28 sa 30, 35.

45 – Sentenzi Wheels, punti 20 u 21; JP Morgan, punt 46; tat-8 ta' ?unju 2006, L.u.P. (C?106/05, ?abra p. I?5123, punt 32); tas-17 ta' Frar 2005, Linneweber u Akritidis (C?453/02 u C?462/02, ?abra p. I?1131, punt 24); Cimber Air (C?382/02, ?abra p. I?8379, punt 24); Il?Kummissjoni vs Il??ermanja (C?109/02, ?abra p. I?12691, punt 20).

46 – Konklu?jonijiet fil-kaw?a Deutsche Bank, punt 60.

47 – Sentenza Wheels, punt 24.

48 – Ara s-sentenza JP Morgan, punti 50 u 51.

49 – E. Jaster & I. Murchner, *Die umsatzsteuerliche Behandlung von Vermögensverwaltungsleistungen (Teil 2)*, UStB 2013, 54 josservaw li l-kriterji ?viluppati fis-sentenza JP Morgan u dawk tad-Direttiva UCITS huma simili.

50 – Din hija l-interpretazzjoni tieg?i tas-sentenzi Abbey National u JP Morgan.

51 – L-iktar applikazzjoni ?ara ta' dan l-appro?? jista' jinsab fis-sentenza Wheels. X'aktarx li din inbdiet fis-sentenza Deutsche Bank.

52 – Fit-23 ta' Settembru 2003 da?let fis-se?? id-Direttiva 2003/41/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill, tat-3 ta' ?unju 2003, dwar l-attivitajiet u s-supervi?joni ta' istituzzjonijiet g?all-provvista ta' irtirar okkupazzjonali (?U Edizzjoni Spe?jali bil-Malti, Kapitolu 5, Vol 4, p. 350).

53 – L-istess kien jg?odd g?as-sentenza Wheels, punt 25. G?andu ji?i nnotat li d-Direttiva 2003/41 ma tapplikax g?all-UCITS skont l-Artikolu 2(2)(b).

54 – Sentenza Wheels, punti 24 u 26.

55 – Konklu?jonijiet fil-kaw?a PPG Holdings BV, punti 16 u 17.